

MEDLEMSRAPPORTERING FOR Hovedorganisasjonen Virke For 2021

*”En av Etisk handel
Norges styrker er
flerpartssamarbeidet.”*

Til lesere av rapporten

Etisk handel Norge er et flerpartsinitiativ som gjør det mulig å møte komplekse og utfordrende problemstillinger virksomheter ikke kan takle alene. Den nye Åpenhetsloven setter krav til virksomheters aktsomhetsvurderinger, og de blir styrket gjennom gjensidig dialog med interessenter. Her spiller våre medlemsorganisasjoner en viktig rolle, både som part i Etiskhandel Norges flerpartssamarbeid og som part i aktsomhetsvurderingsarbeidet. Våre medlemsorganisasjoner bidrar med spisskompetanse og ressurser, ved å være pådrivere i rettighetsarbeid og politisk påvirkning, og ved å bidra til å styrke oppslutningen om etisk handel. I tillegg er organisasjonene forpliktet til å stille etiske krav i egne innkjøp.

Organisasjonene i Etisk handel Norge er ulike og har dermed også ulikt fokus. For eksempel er arbeidstakerorganisasjoners viktigste mål å styrke fagforeninger og arbeidstakers rettigheter, og i Etisk handel Norge kan de dele sin kompetanse om dette viktige temaet med andre medlemmer. Frivillige organisasjoner har verdifull kunnskap om lokale forhold i produsentland, de har lokale samarbeidspartnere, og de kan gjennomføre kampanjer for å skape bred oppmerksomhet. Arbeidsgiver- og interesseorganisasjoner kan ta tak i problemstillinger medlemmene har felles og slik initiere prosjekter på vegne av mange Etisk handel Norge-bedrifter.

Denne rapporteringsmalen er laget slik at den skal kunne brukes av alle organisasjoner som er medlemmer i Etisk handel Norge. Den enkelte organisasjons rolle og fokus vil bestemme hvor detaljert de enkelte spørsmål kan besvares.

Heidi Furustøl
Daglig leder Etisk handel Norge

Forord fra: Ivar Horneland Kristensen, Administrerende direktør, Virke

Det krever mer av oss:

April 2021 vedtok Åpenhetsloven, og 1. juli i år trer loven i kraft. Norge er blant de første landene i Europa som innfører en slik lov. Flere land og EU kommer nå etter. Loven er en milepæl i arbeidet for et ansvarlig næringsliv. Sammen med Etisk Handel er Virke stolte pådrivere for loven.

All næringsvirksomhet innebærer en eller annen form for risiko, og dermed er det noe en må jobbe med å redusere. Fra HMS-arbeid på arbeidsplasser har vi lært at ved å snakke åpent om risiko, så reduserer vi sjansen for at uhell og uønskede hendelser skjer. Ulykker skjer i arbeidslivet. Å late som noe annet er ikke med på å løse utfordringen. Mennesker utnyttes også på det globale arbeidsmarkedet. Det finnes slavelignende arbeidsforhold. Systematisk seksuell trakassering forekommer. Vi må starte med å snakke høyt om dette. I aktsomhetsvurderingene ønsker vi at risiko skal synliggjøres. Bare slik kan vi få gjort noe med det. Det gir oss en mulighet til å ta bedre vare på alle mennesker som på en eller annen måte er en del av verdikjeden til virksomhetene vi jobber i. Vi kan selv velge om vi vil være med på drive handel på en måte som gjør at det bidrar til utvikling. Vi må tenke at vi skal behandle de som lager varene og leverer tjenester for oss blir behandlet slik vi ville ønske å bli behandlet.

Virke har i 2021 gått gjennom alle våre leverandører og vi har utarbeidet nye etiske retningslinjer for innkjøp. Vi er i gang med å revidere og lage en ny innkjøpspolicy. Som medlemsorganisasjon for mer enn 25 000 bedrifter har vi også et stort ansvar med å hjelpe dem å være forberedt på fremtiden. I 2021 har vi derfor, blant annet i samarbeid med Etisk Handel Norge, jobbet med kunnskapsoppbygging, både direkte i møte med medlemmer og i samfunnsdebatten.

Norge er et rikt land. En stor del våre inntekter kommer fra eksport av svært lønnsomme råvarer, samtidig importerer vi en stor del av forbruksvarer rimelig fra lavkostnadsland. Dette gjør at vi kommer godt ut både økonomisk, og på klima- og miljøregnskapet land imellom. Som et land i det globale nord med kunnskap og ressurser har vi både evner og muligheter til å ta et større ansvar for at handel blir det gode verktøyet for utvikling, for stabilitet og fred som det kan være. At vi går foran internasjonalt og er det første landet i verden som vedtar en helhetlig åpenhetslov er et eksempel på å ta et slikt ansvar. Arbeidet som følger av loven krever litt mer av oss, men på denne måten kan vi også gjøre en forskjell til det bedre.

Om organisasjonen

Organisasjonsnavn:

Hovedorganisasjonen Virke

Type organisasjon:

Arbeidsgiverorganisasjon

Beskrivelse av organisasjonen:

Virke er hovedorganisasjon for handels- og tjenestenæringen i Norge, og jobber for at næringen skal ha best mulig rammevilkår. Det gjør vi gjennom å være bindeledd mellom arbeidsgivere og myndighetene. Medlemmene får rådgiving, advokathjelp, bransjefellesskap og bedre rammevilkår gjennom politisk dialog.

Organisasjonens størrelse:

Antall ansatte:

140

Omsetning (NOK):

300

Land som omfattes av prioriterte programmer/prosjekter:

Norge

Kontaktinformasjon for rapporten:

Kontaktperson: Tord Dale

Tittel: Leder for bærekraft

Epost: tord.dale@virke.no

Telefon: 40 45 14 14

Innmeldingsår i Etisk handel Norge:

2011

Forankring i organisasjonen

Beskriv hvordan etisk handel er forankret i organisasjonen:

Navn og stilling på øverste leder med etisk handel som en del av sitt hovedansvar:

Mille Haslund Mellbye, Direktør for tjenester - juridisk leder

Strategier og langtidsplaner som omhandler etisk handel:

Virkes Bærekraftstrategi

Virkes strategi

Annet

Policy: Virkes arbeid med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold - Alle har et ansvar, alle har en mulighet (18.03.2022)

Beskriv hva organisasjonen gjør for å kommunisere internt fokuset og innsatsen som følger av medlemskapet i Etisk handel Norge:

Arbeidet med ansvarlighet i egne verdikjeder er forankret i Virkes bærekraftstrategi og punktet "Rydde i eget hus". Dette er kommunisert til alle avdelinger og det er understreket at alle har et ansvar. Virke har minst en gang i året et arrangement om etisk handel

Prioriterte aktiviteter/mål i rapporteringsåret

Aktiviteter:	Status/framdrift
Utvikle ny innkjøpspolicy	Ferdigstilt
Gjennomgå alle leverandører og kartlegge risiko	Ferdigstilt
Prosjekt Åpenhetsloven	Startet i 2021 - pågår i 2022

Prioriterte aktiviteter/mål for kommende rapporteringsår

Aktiviteter:
Følge opp innkjøp av IT-tjenester
Prosjekt Åpenhetsloven
Gjøre og publisere aktsomhetsvurdering i samarbeid med økonomi
Innarbeide etiske retningslinjer/policy i innkjøpsavtaler

“Alle har et ansvar
- alle har en mulighet”

Photo: Flickr, ILO Better Work Programme

1. Styrking av rettigheter og oppslutning om etisk handel

Photo: Shutterstock

Styrking av arbeidstakeres rettigheter, menneskerettigheter, miljø og antikorrupsjon

Har organisasjonen i rapporteringsåret jobbet for å styrke arbeidstakeres rettigheter, menneskerettigheter, miljøhensyn eller antikorrupsjon utenfor Norge?

Nei

Styrke oppslutningen om etisk handel

Har organisasjonen i rapporteringsåret gjort tiltak for å styrke oppslutningen om etisk handel:

Ja

Hvis ja, beskriv kortfattet de viktigste tiltakene:

Tiltak	Beskrivelse
Prosjekt åpenhetsloven	Virke driver et utstrakt informasjonsarbeid om den nye åpenhetsloven. I tillegg til å informere om selve arbeidet oppfordrer vi også til medlemskap i Etisk Handel. I prosjektet har vi arrangert webinarer om åpenhetsloven og planlagt flere medlemsaktiviteter. Etisk Handel er ved flere anledninger invitert inn som foredragholder.

Deling av kompetanse og erfaringer

Har organisasjonen i rapporteringsåret delt kunnskap om eller erfaringer med etisk handel med bedrifter eller andre organisasjoner?

Ja

Hvis ja, gi en nærmere beskrivelse

Virke har holdt to møter om åpenhetsloven, der etisk handel var invitert som innledere. Virke har også hatt dialog med flere av våre store medlemmer, der etisk handel har vært tema.

2. Oppfølging av leverandører og samarbeidspartnere

Forankring av etiske krav hos leverandører og samarbeidspartnere

Oppgi en nettsadresse til organisasjonens retningslinjer for etisk handel, eller legg dem ved:

<https://www.virke.no/arbeidsgiverstotte/apenhetsloven/>

Beskriv hvordan kravene i retningslinjene blir formidlet til organisasjonens leverandører og samarbeidspartnere:

Fra nyttår 2022 er alle leverandører gjort oppmerksom på vår Policy.

Gjennom miljøsertifisering i 2021 har vi inkludert opplysninger/rapportering om ivaretagelse og menneskerettigheter når vi har innhentet opplysninger fra våre leverandører.

Ved oppstart på store nye kontrakter blir det gjort oppmerksom på vår Policy og våre forventninger.

Screening av nye leverandører og samarbeidspartnere

Beskriv hvordan organisasjonen innlemmer hensynet til etisk handel når nye leverandører og samarbeidspartnere velges:

Virke tilstreber å velge leverandører eller produkter som er sertifiserte eller som er medlemmer av etisk handel. Der det er mulig velger Virke alltid leverandører med tariffavtaler.

Oversikt over eksisterende leverandørkjede

Beskriv hva organisasjonen har gjort for å kartlegge risiko for brudd på retningslinjene for etisk handel til de viktigste varer og tjenester som kjøpes inn?

Et utvalg i Virke har gått gjennom våre leverandører og kartlagt der vi mener er risiko er størst. Virke kjøper i hovedsak inn tjenester. Innkjøp av produkter (eks. profileringsartikler) er kraftig redusert de siste årene.

Hvis kartlagt, beskriv de viktigste utfordringene som er identifisert. Beskriv spesielt:

Hvilke produsentland som anses å være knyttet til høyest risiko:

Underleverandører av IT-tjenester i ulike land Øst-Europa. Kartleggingen viser at det i liten grad er benyttet, men vi er kjent med at det har vært eksempler på at disse igjen har brukt underleverandører i India.

Hvilke etiske krav som er mest utsatt for brudd:

Forsvarlig arbeidstid og rett til hvile.

Tiltak for å redusere risiko og oppnå forbedringer

Beskriv hvilke tiltak organisasjonen har gjennomført for å redusere risikoen for brudd på retningslinjene for etisk handel og bidra til forbedringer:

Virke har i 2021 med fortsettelse i 2022 revidert vår Miljøfyrtårnsertifisering. I den forbindelse er alle leverandører gjort oppmerksom på at Virke forventer at leverandører arbeider med bærekraft og trippel bunnlinje. Virke må likevel tydeligere kommunisere våre forventinger til våre leverandører, noe vi kommer til å gjøre i 2022.

Kontakt:
Hovedorganisasjonen Virke
Tord Dale
tord.dale@virke.no
40 45 14 14